

Utjecaj ekoloških faktora na zdravlje: Istraživanje pokazalo da su Kostrenjani zdraviji nego što se misli

Foto V. Karuza

Autor: Barbara Čalušić

Objavljeno: 26. veljače 2016. u 19:14

KOSTRENA Monitoring ekoloških faktora na zdravlje Kostrenjana koji je prošle godine u Kostreni provodio Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije pokazao je, kako zaključuju voditelji istraživanja, da se zdravstveno stanje ispitanika koji žive na području Kostrene, kad je u pitanju utjecaj okoliša, ne razlikuju ni u čemu od stanovnika ostalih urbanih područja. Razlika postoji kad se Kostrenjani uspoređuju s kontrolnom skupinom koja živi na potpuno ekološki čistom području bez industrije Malom Lošinju. Upravo su stanovnici Lošinja poslužili kao kontrolna skupina monitoring u Kostreni utjecaja okoliša na zdravlje Kostrenjana koji se već treći put provodi u Kostreni. U ispitivanju je sveukupno sudjelovalo 110 ispitanika od čega ih je trideset iz Kostrene, a kako objašnjava voditelj ispitivanja doc. dr. Aleksandar Bulog, ispitanici su ciljano birani i ispitivani. Tako ispitanici nisu mogli sudjelovati u ispitivanju, primjerice, ako u Kostreni žive manje od pet godina, imaju problema s jetrom, upalne procese, uzimaju lijekove ili puše. Nisu smjeli biti ni pasivni pušači, u posljednjih godinu dana nisu smjeli bolovati od nikakve plućne bolesti, a ne smiju biti ni zaposleni u rafineriji.

Zrak uglavnom čist

– Ti limitirajući čimbenici nažalost čine da dio ljudi koji se dobrovoljno javi da bi sudjelovali u istraživanju otpada, istaknuo je Bulog.

Hlapljivi aromatski ugljikovodici poput benzena, osim u zraku ispitivali su se i organizmu ispitanika s obzirom na to da kao lakohlapljivi spojevi lako ulaze i u ljudski organizam. Tako su u ispitivanju mjerene koncentracije aromatskih ugljikovodika u urinu, mjerene su određeni enzimi dok su spirometrijom mjerene dinamičke i statičke plućne funkcije ispitanika.

– Područje Općine Kostrena na čitavom području prema mjerenjima na tri mjerene stanice ima zrak prve kategorije, zrak je čist ili tek neznatno onečišćen aromatskim ugljikovodicima. Kontrolna grupa ispitanika bila je s Malog Lošinja, mjesta bez industrije poznatog još i kao lječilište. Razlika u koncentraciji benzena u urinu postoji, ali nije statistički značajna, kaže Bulog.

Normalna spirometrija

Mjereni su se protupalni enzimi koji inače predstavljaju prvu crtu obrane u situacijama kad je organizam izložen zagadenju. Oni, kako kaže Bulog, pokazuju najsjitnije razlike u odnosu na kontrolno područje. U odnosu na absolutnu kontrolu pokazala se samo statistički značajna razlika.

– Također, mjerili smo methemoglobin koji je hemoglobin koji nema mogućnost prijenosa kisika u stanicu. Razlike između Kostrene i Malog Lošinja tu gotovo nema pa kod Kostrenjana nema problema s oksigenacijom stanica u odnosu na absolutnu skupinu. S druge strane, spirometrijska mjerena u kliničkom smislu pokazala su potpuno normalnu spirometriju kod Kostrenjana u odnosu na kontrolnu skupinu. Medicinski gledano, Kostrenjani imaju potpuno urednu spirometriju, ali određeni parametri pokazuju statistički značajnu razliku. Pritom se misli na dinamiku izmjene plinova u odnosu na kontrolnu grupu stanovnika s potpuno čistog ekološkog područja postoji razlika, istaknuo je Bulog koji smatra da Kostrena treba trajno praćenje okolišnih faktora i njihovog utjecaja na zdravlje stanovnika.